

Załącznik
do uchwały nr / / 2016
Rady Miasta Bartoszyce
z dnia 2016 r.

MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2017 ROK

Bartoszyce 2017

SPIS TREŚCI

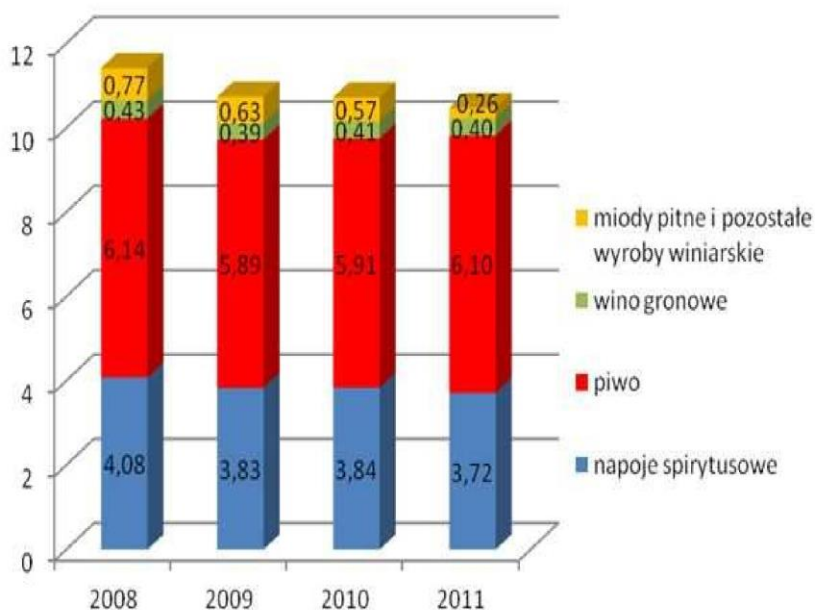
Wstęp	3
I. Podstawy prawne programu	4
II. Diagnoza stanu problemów alkoholowych	5
1. Konsumpcja alkoholu w Polsce.....	5
2. Raport sporządzony z danych przekazanych przez instytucje realizujące gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	6
a) Analiza wzrostu- spadku liczby bezrobotnych w roku 2015 w Powiecie Bartoszyckim	6
b) Komenda Powiatowa Policji	7
c) Dane z Sądu Rejonowego w Bartoszykach III Wydział Rodzinny i Nieletnich	8
d) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	8
e) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia „Szansa”	9
f) Rynek napojów alkoholowych	10
g) Młodzież jako grupa ryzyka	11
h) Wyniki badań ankietowych skierowanych do uczniów szkół gimnazjalnych w Bartoszykach Problem alkoholu wśród młodzieży	13
III. Cele, priorytety i zadania programu	15
1. Cel strategiczny	15
2. Cele operacyjne	15
3. Priorytety	16
4. Zadania	16
IV. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bartoszykach	20
V. Postanowienia końcowe	22

Wstęp

Nadużywanie alkoholu jest poważnym problemem społecznym, który generuje szereg szkód zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych. Należą do nich m.in.: pogorszenie stanu zdrowia fizycznego i psychicznego, rozluźnienie lub rozpad więzi rodzinnych i międzyludzkich, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo, bezrobocie, a także wysokie koszty ekonomiczne ponoszone przez państwo. Waga problemu wymaga podejmowania działań zmierzających do zredukowania szkód nadużywania alkoholu.

Dane przytoczone z opublikowanego przez WHO w 2011 r. raportu wynika, iż Polska znajduje się wśród państw o wyższym stopniu spożyciu czystego alkoholu na dorosłego mieszkańca wśród krajów całego świata - podczas gdy średnia światowa wynosi 6,13 litra/osobę (w wieku powyżej 15 lat), w Polsce wypija się 10,6 l/os (z oszacowanym uwzględnieniem alkoholi spoza oficjalnej dystrybucji). Wśród krajów najbliższych geograficznie Polska lokuje się nieco poniżej średniej z państw członkowskich UE, która wynosi 10,85 l/os. Niechlubnym liderem w konsumpcji alkoholu w UE są Czesi ze spożyciem ponad 15 l/os. Statystyki (dane ZP PPS w oparciu o GUS) wykazały również, że nasz kraj jest jednym z państw, w których konsumpcja napojów alkoholowych maleje. Na przestrzeni ostatnich lat doszło do zmiany modelu konsumpcji alkoholu w Polsce – zdecydowanie największy udział w spożyciu ma piwo – ok. 6 l/os w przeliczeniu na czysty spirytus (z tendencją wzrostową), następnie napoje spirytusowe (ok. 3,8 l/os, z tendencją malejącą) na końcu natomiast lokują się wina i pozostałe napoje winiarskie – ok. 0,8 l/os. Do wszelkich statystyk należy jednak podchodzić z pewną ostrożnością – metodologicznie zawsze będą one obarczone mniejszym, czy większym błędem.

Konsumpcja alkoholu w Polsce (w l 100% alk. na osobę pow. 15 r.ż.)

Źródło: ZP PPS na podstawie GUS, 2011 - dane wstępne

Zgodnie z art. 4.1 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 487), prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Działania te podejmowane są w oparciu o uchwalane corocznie gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Miasta Bartoszyce na rok 2017 (dalej: Program) określa miejską strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych wynikających z używania alkoholu. Dokument obejmuje również przedsięwzięcia z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Program został opracowany przez Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień przy współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innymi podmiotami działającymi w ww. obszarach.

I. Podstawy prawne programu.

Obowiązek opracowania Programu wynika bezpośrednio z art. 4 ust 2 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dokument stanowi część „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bartoszyce na lata 2016-2020”.

Na jego treść wpływ mają również inne akty prawne, wśród nich:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,

- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

II. Diagnoza stanu problemów alkoholowych.

1. Konsumpcja alkoholu w Polsce

Wielkość oraz struktura spożycia napojów alkoholowych

Dane dotyczące wielkości spożycia alkoholu pochodzą ze statystyk dotyczących sprzedaży napojów alkoholowych. Nie uwzględniają one alkoholu produkowanego w warunkach domowych, zakupów wolnych od cła, alkoholu z magazynów i nierejestrowanych napojów alkoholowych. Oficjalne statystyki uwzględniają tylko napoje zarejestrowane jako wina, piwa czy napoje spirytusowe i pokazują z reguły spożycie niższe niż rzeczywisty poziom konsumpcji. Zmiany w poziomie spożycia czystego alkoholu na jednego mieszkańca oblicza się poprzez sumowanie wielkości spożycia wszystkich rodzajów alkoholu z uwzględnieniem jego mocy (% czystego alkoholu).

Tabela nr 1: Średnie spożycie 100% alkoholu w litrach na jednego mieszkańca Polski

Średnie spożycie alkoholu 100% na jednego mieszkańca Polski	
Lata	Średnie spożycie
2011	9,25
2012	9,16
2013	9,67

W roku 2013 średnie spożycie alkoholu 100% na jednego mieszkańca wynosiło 9,67 i był to najwyższy wynik od 20 lat.

Coraz powszechniejszym problemem jest spożywanie alkoholu przez dzieci i młodzież. Alkohol jest łatwo dostępny dla nieletnich i zdobycie go nie stanowi żadnego problemu.

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego na przełomie ostatnich trzech lat notowany jest spadek ujawnionych nieletnich będących pod wpływem alkoholu. W porównaniu do roku 2013

w roku 2014 policjanci ujawnili o 151 mniej osób nieletnich będących pod wpływem alkoholu (758 — 2014 rok; 909 — 2013 rok; 1141 — 2012 rok). Jest to zapewne wynikiem działań profilaktyczno-edukacyjnych podejmowanych, m.in. przez funkcjonariuszy.

Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Doświadczenia z alkoholem ma za sobą prawie 80% uczniów III klas gimnazjalnych i blisko 90% młodzieży z H klas ,szkół ponadgimnazjalnych. Można zaobserwować, że w województwie warmińsko — mazurskim wskaźniki się obniżyły w stosunku do badań sprzed pięciu lat, a także w porównaniu do wyników ogólnopolskich. Na podstawie wyników badania można zaobserwować, że wśród uczniów z klasy III gimnazjum częściej spożywają alkohol chłopcy. Natomiast u starszej grupy to dziewczęta częściej sięgają po alkohol, jednak różnice są niewielkie, można stwierdzić, że w przypadku uczniów z II klas szkół ponadgimnazjalnych spożycie alkoholu jest na podobnym poziomie.

Jednym z poważniejszych problemów jest spożywanie alkoholu przez kobiety, w tym w ciąży. Badania epidemiologiczne wykazują negatywny wpływ alkoholu etylowego na rozwój płodu. W konsekwencji picia alkoholu przez kobietę przenika on przez łożysko i jest wchłaniany w całości przez dziecko. W ten sposób uszkadza nieodwracalnie płód, który nie ma jeszcze w pełni dojrzałej wątroby, zdolnej do wyeliminowania dostarczanych mu toksyn. Jedną z konsekwencji picia alkoholu przez kobiety ciężarne jest płodowy zespół alkoholowy (FAS — Fetal Alcohol Syndrome) lub jego łagodniejsza forma FAE (Fetal Alcohol Effect). Objawami FAS u dziecka są deformacje twarzy, zaburzenia wzrostu, trwałe uszkodzenie mózgu, jak również upośledzenie umysłowe. Dzieci obciążone FAE mogą charakteryzować się normalnym wzrostem, wyglądem, a ich rozwój umysłowy może mieścić się w normie, ale mogą mieć problemy z zachowaniem, nauką i rozumowaniem. Innymi skutkami spożywania alkoholu w trakcie ciąży mogą być choroby serca, nerek, uszkodzenia wzroku i słuchu, ośrodkowego układu nerwowego (np. powodujące nadpobudliwość i trudności w koncentracji uwagi, ale także opóźnienie rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i społecznego) bądź zaburzenia psychiczne u dziecka.

2. Raport sporządzony z danych przekazanych przez instytucje realizujące gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

a) Analiza wzrostu- spadku liczby bezrobotnych w roku 2016 w Powiecie Bartoszyckim

Miasto Bartoszyce zamieszkuje **24.237** mieszkańców (wg stanu na 10.11.2016r.). Średnia wieku mieszkańców w Bartoszykach- **41** lat. Miernikami aktywności ekonomicznej rzutującymi na warunki życia oraz poziom zamożności jest liczba osób pracujących, bezrobotnych, poziom wynagrodzeń, a także liczba osób korzystających z pomocy społecznej. Na dzień 01.09.2016r.

w rejestrze osób bezrobotnych w całym powiecie bartoszyckim pozostawało **4.649** osób, w tym 2.440 kobiet, (dla porównania w roku 2015 liczba bezrobotnych wynosiła- **5.043** osób, w tym 2.567 kobiet).

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w samych Bartoszycach wynosi- **1.450** osób, w tym 745 kobiet.

Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku w powiecie wynosiła **711** osób (w tym kobiet- 336).

Liczba osób długotrwale bezrobotnych wynosi- **3.037**.

Charakterystyczną cechą bezrobocia, niezależnie od tendencji występujących w kształtowaniu się ogólnej liczby bezrobotnych w ostatnich latach, jest utrzymywanie się niekorzystnych cech w strukturze bezrobocia, do których w szczególności należy wysoki udział w łącznej liczbie bezrobotnych:

- ludzi w wieku mobilnym, a przede wszystkim ludzi młodych do 25 roku życia- **672** osoby w tym 379 kobiet
- powyżej 50 roku życia- **1.289** osób
- bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych – **2.022** osoby
- bez doświadczenia zawodowego- **999** osób
- posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia- **836** osób
- posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia-**26**
- bezrobotnych mieszkańców wsi – **2.561**, w tym **1.365** kobiet
- bezrobotni zarejestrowani według wieku: 18-24 lat- 672, 25-34 lata- 1.291, 35-44 lata- 1.035, 45-54- 850, 55- 59 lat- 558, 60 + -243 osoby
- bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia: wyższe- 288 osób, policealne i średnie zawodowe- 808, średnie ogólnokształcące- 590, zasadnicze zawodowe- 1493, gimnazjalne i poniżej- 1470 osoby.
- poszukujący pracy- **37** osób

b) Komenda Powiatowa Policji

Komenda Powiatowa Policji w Bartoszycach w okresie od 01.01.-20.10.2016 roku odnotowała następujące zdarzenia dotyczące naruszenia prawa i porządku publicznego przez osoby pod wpływem alkoholu dotyczące całego powiatu bartoszyckiego.

1. Naruszenia prawa przez osoby będące pod wpływem alkoholu.

L.p.	Naruszenie prawa i porządku publicznego przez osoby będące pod wpływem alkoholu	2015r.	2016r. I-X
1.	Popelniane przestępstwa w związku z alkoholem		

a)	Zabójstwo	1	1
b)	Kradzież mienia	8	1
c)	Kradzieże z włamaniem	0	0
2.	Interwencje domowe Policji	496	414
3.	Osoby izolowane w PDOZ do wytrzeźwienia	94	54
4.	Kolizje i wypadki drogowe po spożyciu alkoholu lub w związku z alkoholem	7	6
5.	Prowadzenie pojazdów po spożyciu alkoholu	39	31

2. Liczba ofiar przemocy domowej wg statystyk policyjnych.

Liczba ofiar przemocy domowej	2015r.	2016r.
Ogółem:	110	93
w tym kobiet	82	73
w tym mężczyźni	14	13
Dzieci do 13 r.ż.	10	3
Dzieci od 13-18 r.ż.	4	4

3. Liczba sprawców przemocy domowej wg statystyk policyjnych.

Liczba sprawców przemocy domowej	2015r.	2016r.
Ogółem:	90	82
w tym sprawcy, którzy w trakcie trwania interwencji znajdowali się pod działaniem alkoholu	48	43

c) Dane z Sądu Rejonowego w Bartoszycach III Wydział Rodzinny i Nieletnich.

Do Sądu Rejonowego wpłynęło **63** sprawy z wniosku Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wobec **29** osób wydano postanowienia w sprawie o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu z wniosku MKRPA przy UM Bartoszyce.

Na dzień dzisiejszy oczekują sprawy, które nie są jeszcze merytorycznie rozpoznane. W **33** sprawach rodzicom nadużywającym alkoholu ograniczono lub pozbawiono władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi, w tym:

- **20** dzieci umieszczono w placówce opiekuńczo- wychowawczej w związku z zaniedbywaniem obowiązków rodzicielskich.

Do Wydziału wpłynęły **3** zawiadomienia z wniosku Prokuratora Rejonowego dotyczące władzy rodzicielskiej w związku z przemocą w rodzinie.

d) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bartoszycach w okresie od 01.01 – 20.10.2016 roku udzielił pomocy **1.273** rodzinom, a dokładnie **2.360** osobom.

Ośrodek objął też w okresie jak powyżej bezpłatnym dożywianiem **328** dzieci z **240** rodzin. Procedurą Niebieskiej Kary Ośrodek objął 4 rodziny. Pracownicy socjalni **4** razy interweniowali w związku z sygnałami o występowaniu przemocy.

W ramach poradnictwa specjalistycznego MOPS udzielone zostały następujące porady:

<i>Porady</i>	Liczba udzielonych porad	
	2015r.	2016r.
Porady prawne	671	519
Porady pedagogiczne	175	135
Porady specjalistów pracy socjalnej	294	264
Porady telefoniczne	780	704
Porady dotyczące przemocy domowej	553	434
<i>Suma</i>	2473	2056

Z zaprezentowanych danych wynika, że najczęściej osób korzysta z bezpłatnego poradnictwa prawnego, porad telefonicznych oraz porad dotyczących przemocy. Porady prawne dotyczą głównie pism procesowych i apelacji, pozwów dotyczących egzekwowania alimentów, rozwodów, separacji, problemów mieszkaniowych i spraw emerytalno– rentowych. Zwiększyła się liczba porad w sytuacji przemocy domowej z uwagi na funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego.

e) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia „Szansa”

W ramach kontraktu Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia „Szansa” w Bartoszycach zabezpiecza program terapii podstawowej dla osób uzależnionych i współuzależnionych – leczenie ambulatoryjne.

Liczba pacjentów, którzy skorzystali z pomocy leczenia odwykowego:

Z pomocy poradni skorzystało **210** osób, w tym 172 osoby uzależnione od alkoholu, 6 osób pijących szkodliwie, 25 osób współuzależnionych w tym 9 ofiar przemocy, 1 osoba uzależniona od środków psychoaktywnych.

W poradni systematycznie pracowało 7 grup z programem terapeutycznym dla osób uzależnionych (grupa wstępna, tożsamość, bezsilność, przewodnik samopoznania, grupa jak zapobiegać nawrotom choroby, grupa zadaniowa, grupa pogłębiona).

Po za tym realizowane było dwa programy finansowane z Urzędu Miasta

1. Program terapeutyczny dla osób doznających przemocy w rodzinie, którego celem było: zatrzymanie przemocy i uświadomienie czym jest przemoc, odzyskanie zdolności do obrony siebie, nabycie umiejętności asertywnych zachowań (odmowa- stanowcze NIE), obrona swoich praw i korzystanie z nich, odbudowa i stawianie granic psychologicznych, zarówno zewnętrznych jak i wewnętrznych.

2. Program TAZA Trening Asertywnych Zachowań Abstynenckich, którego celem była nauka asertywnego zachowania w sytuacjach, które bezpośrednio, bądź pośrednio grożą załamaniem abstynencji. W programie TAZA uczestniczyli alkoholicy rozpoczynający leczenie, którzy mają za sobą miesiąc abstynencji oraz osoby z dłuższym okresem abstynencji nie radzące sobie z nawrotami choroby.

f) Rynek napojów alkoholowych

Łączny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych uchwalony przez radę gminy (limit sklepów + limit lokali gastronomicznych): stan na 20.10.2016r.	90
--	----

Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy):	75
---	----

Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne):	25
--	----

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie (stan na 20.10.2016 r.)								
1) poza miejscem sprzedaży				2) w miejscu sprzedaży				9. ogółem (suma kolumn 4 + 8)
według zawartości alkoholu				według zawartości alkoholu				
1. do 4,5% (oraz piwa)	2. od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	3. pow. 18%	4. razem	5. do 4,5% (oraz piwa)	6. od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	7. pow. 18%	8. razem	
48	43	43	48	31	13	20	31	79

Liczba jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2016 roku.:	
Ogółem:	4
Przedsiębiorcom posiadającym zezwolenia:	

Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych w 2016 roku:

1) poza miejscem sprzedaży				2) w miejscu sprzedaży				9. ogółem (suma kolumn 4 + 8)
według zawartości alkoholu				według zawartości alkoholu				
1. do 4,5% (oraz piwa)	2. od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	3. pow. 18%	4. razem	5. do 4,5% (oraz piwa)	6. od 4,5 do 18% (z wyjątkiem piwa)	7. pow. 18%	8. razem	
4	3	4	11	8	5	6	19	30

Liczba decyzji podjętych przez gminę w sprawie wygaśnięcia zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych z tytułu niedokonanie opłaty określonej w art. 11 ¹ ust. 2 i 5 w terminach o których mowa w art. 11 ¹ ust. 7 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi:	0
--	---

Łączna liczbę decyzji wydanych w gminie w 2014 roku dotyczących cofnięcia i wygaśnięcia zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, uchylonych przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze:	0
--	---

Liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych

Liczba mieszkańców na 1 punkt sprzedaży	
ogółem	z napojami o zawartości alkoholu pow. 18%
307	385

g) Młodzież – jako grupa ryzyka.

W 2015 roku w ramach międzynarodowego Europejskiego Programu Badań Ankiety w Szkołach (ESPAD) zrealizowano audytoryjne badanie ankietowe na losowej próbie reprezentatywnej uczniów trzech klas szkół gimnazjalnych (wiek: 15-16 lat) oraz drugich klas szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18 lat) naszego kraju. Celem badań, powtarzanych co 4 lata, jest monitorowanie natężenia problemu używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, a także ocena czynników wpływających na rozpowszechnienie ulokowanych zarówno po stronie popytu na substancje, jak i ich podaży.

Ważona próba ogólnopolska liczyła 3526 uczniów trzecich klas szkół gimnazjalnych oraz 2770 uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych.

Napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 84% uczniów z młodszej grupy i 96% uczniów ze starszej grupy. Picie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 49% piętnasto-szestastolatków i 82% siedemnasto-osiemnastolatków. Porównanie wyników badania z 2015 r. z wynikami wcześniejszych badań wskazuje na trend spadkowy rozpowszechnienia picia wśród gimnazjalistów, zapoczątkowany w 2007 r. Wcześniej obserwowano tendencję wzrostową.

W zakresie wskaźników picia alkoholu przez gimnazjalistów w latach 1995-2007 obserwowano proces zacierania się różnic między dziewczętami i chłopcami, który w 2011 r. uległ zahamowaniu. W ostatnim czteroleciu odnotować trzeba wznowienie tego procesu. W 2015 r. odsetki dziewcząt, które piły w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem są niemal takie same jak analogicznie odsetki chłopców. Stało się tak za sprawą większego spadku rozpowszechnienia picia wśród chłopców niż wśród dziewcząt.

Najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród całej młodzieży jest piwo, a najmniej – wino. Wysoki odsetek badanych przyznaje się do przekraczania progu nietrzeźwości.

W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem, 13% uczniów z młodszej kohorty i 20% ze starszej grupy wiekowej chociaż raz upiło się w takim stopniu, że doświadczało zaburzeń równowagi, mowy lub nie pamiętało co się z nimi działo. We wcześniejszych edycjach badania ESPAD pytano o nietrzeźwość w trochę inny sposób, stąd wyniki obecnego badania nie są porównywalne z wcześniejszym trendem. Pytanie o upijanie się w obecnej postaci zadano także w 2011 r. Między 2011 r. i 2015 r. nie odnotowano większych zmian. Uwagę zwraca wysoki poziom dostępności napojów alkoholowych, przejawiający się w ocenach respondentów. W zakresie ocen dostępności napojów alkoholowych odnotować trzeba powolną, ale konsekwentnie pozytywną tendencję zmniejszania się odsetek uczniów, określających swój dostęp jako bardzo łatwy. Ponadto zmniejszają się też odsetki uczniów, dokonujących zakupów napojów alkoholowych, zwłaszcza piwa. Większość młodzieży jest dobrze zorientowana w zakresie ryzyka szkód zdrowotnych i społecznych związanych z piciem alkoholu. O stopniu ryzyka, według ocen respondentów, w znacznym stopniu decyduje wzór picia. W 2015 r. odnotować trzeba zahamowanie tendencji spadkowej traktowania picia alkoholu, jako zachowania bardzo ryzykownego.

Podsumowanie wyników:

- Młodzież w większości zalicza się do konsumentów alkoholu, pije przede wszystkim piwo rzadziej sięga po inne napoje, poważnym problemem jest upijanie się.
- Notujemy zmniejszanie się różnic między chłopcami i dziewczętami w rozpowszechnieniu picia.
- Zahamowaniu uległa tendencja spadkowa traktowania picia alkoholu, jako zachowania bardzo ryzykownego.
- Obserwujemy spadek dostępności napojów alkoholowych wedle ocen badanych oraz spadek zakupów piwa.

Wstępne wnioski: Wyniki badania ESPAD sugerują pewne sukcesy w ograniczaniu dostępności alkoholu dla nieletnich. Ten długoterminowy proces wart jest dalszego wsparcia. Ograniczanie

dostępności alkoholu to jedna z najbardziej obiecujących strategii ograniczania problemów alkoholowych.

h) Wyniki badań ankietowych skierowanych do uczniów szkół gimnazjalnych w Bartoszycach Problem alkoholu wśród młodzieży

Diagnoza powstała w oparciu o ankietę przeprowadzoną wśród uczniów klas II i III szkół gimnazjalnych w Bartoszycach (*Załącznik nr 2*), która została przeprowadzona w październiku 2016r. Głównym celem przeprowadzenia ankiety był pomiar natężenia zjawiska spożywania przez młodzież alkoholu, tak aby uchwycić wartości wskaźników realizacji zadań i osiągnięcia celów Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017r.

Przedmiotem badań było zdiagnozowanie częstotliwości sięgania po alkohol, rodzaj spożywanego alkoholu, powody i skutki używania alkoholu. Grupę respondentów tworzyli uczniowie klas II oraz klas III z bartoszyckich szkół gimnazjalnych w wieku 14- 16 lat, łącznie **205** uczniów. Ankieta była anonimowa, zawierała 18 pytań.

Tabela 1. Struktura demograficzna badanej populacji

Podział z uwagi na płeć	
Kobiety	Mężczyźni
98	107

Tabela 2. Kontakt z alkoholem

Spożywanie alkoholu				Częstotliwość spożywania alkoholu	
Tak		Nie		Codziennie	6
liczba	%	liczba	%	Kilka razy w tygodniu	2
91		106		Raz w tygodniu	4
				Tylko w weekendy	7
				Raz w miesiącu	14
				Nie wiem	68

Z całej grupy badanej młodzieży 91 osób przyznało się do spożywania alkoholu, a 14 osób miało kontakt z alkoholem raz w miesiącu.

Respondenci deklarowali, że miejscami, w których najczęściej mają kontakt z alkoholem jest: własny dom, mieszkanie znajomych, park/podwórko, na imprezie, na terenie szkoły, w barze.

Alkohol najczęściej spożywany to odpowiednio: piwo, wino, wódka i drinki.

Tabela 3. Sposoby zdobywania alkoholu

sam kupuję w sklepie	10
kupuje mi go starszy kolega	36
podkradam rodzicom	6
częstują mnie koledzy	28
inne	13

Tabela 4. Czy Twoi rodzice wiedzą, że pijesz alkohol?

Tak i zaakceptowali to	Tak i nie akceptują tego	Nie wiedzą o tym
12	14	63

Tabela 5. Jeżeli kupowałeś lub usiłowałeś kupić w sklepie lub kawiarni jakiś alkohol, to czy spotkałeś/aś się z odmową jego sprzedaży?

Tak, zwykle spotykam się z odmową	Tak, czasem zwykle spotykam się z odmową	Nie mam problemów z nabyciem alkoholu
26	8	29

Tabela 6. Czy uważasz, że alkohol stanowi poważny problem wśród młodzieży?

tak	55
nie	20
nie zastanawiałem/am się	39

Tabela 7. Czy Twoi najbliżsi znajomi piją alkohol?

tak	75
nie	46
nie wiem	68

Tabela 8. Powody oraz skutki spożywania alkoholu wskazane w ankiecie

Powody	Skutki
dla dobrej zabawy, dla towarzystwa, z chęci zaimponowania kolegom, presja otoczenia, z ciekawości, dla szpanu, z powodu problemów (szkoła, dom), z powodu kłótni, ze smutku, celem odstresowania się, zwrócenia uwagi rodziców	uzależnienie od alkoholu, choroby, zatrucia organizmu, depresja, wypadki, śmierć, problemy w szkole oraz w domu, opuszczenie się w nauce, brak koncentracji, zawroty głowy, rozpad rodziny, agresja, zaniedbanie, przestępstwa, problemy społeczne, zaburzenia psychiczne

Tabela 9. Czy Twoi rodzice rozmawiali z Tobą na temat zagrożeń związanych z uzależnieniem?

Tak, dość często	47
Tak, ale rzadko	112
nie	43

Tabela 10. Czy uczestniczyłeś/aś w jakiś zajęciach poświęconych problemom uzależnień np. od alkoholu, narkotyków itp.?

nie	46
tak- poza szkołą	5
Tak- na terenie szkoły	144

Jako choroby będące następstwem nadużywania alkoholu respondenci wskazali: choroby serca, nerek, wątroby, trzustki, przewodu pokarmowego, nowotwory, problemy z krążeniem, padaczka alkoholowa, uzależnienie od alkoholu, depresja

Uzasadnienia wypowiedzi. „Alkohol w piwie jest inny i mniej groźny niż w wódce„ - prawda czy fałsz? Odpowiedzi wskazywały, że jest to fałsz, ponieważ każdy alkohol jest tak samo groźny.

Jakie działania powinny podjąć instytucje państwowe, aby chronić młodzież przed spożywaniem alkoholu?

- kontrolowanie wieku kupujących alkohol
- podwyższenie ceny alkoholu, a nawet wycofanie ze sprzedaży
- karanie osób pełnoletnich za zakup alkoholu nieletnim oraz karanie sprzedawców
- częste patrole policji
- rozmowy z uczniami na temat skutków spożywania alkoholu
- wdrażanie programów profilaktycznych o szkodliwości napojów alkoholowych

III. Cele, priorytety i zadania programu

1. Cel strategiczny

Ograniczenie szkód społecznych i zdrowotnych wynikających ze spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez mieszkańców miasta Bartoszyce w szczególności przez osoby niepełnoletnie.

2. Cele operacyjne

1. Poprawa jakości życia rodzin z problemem alkoholowym, ze szczególnym uwzględnieniem ograniczania zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Podniesienie w społeczeństwie, a w szczególności wśród młodzieży, poziomu wiedzy o zagrożeniach wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych oraz zachowań ryzykownych.

3. Priorytety Programu

- Zintensyfikowanie działań terapeutycznych wśród młodzieży upijającej się oraz działań korekcyjno-wychowawczych skierowanych do osób eksperymentujących, używających środki psychoaktywne.
- Udzielanie pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym i dotkniętych przemocą.
- Rozszerzenie oferty zajęć socjoterapeutycznych, profilaktycznych i prewencyjnych dla dzieci i młodzieży.
- Zwiększenie dostępności szkoleń dla realizatorów programu.
- Zwiększenie skuteczności egzekwowania zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim i nietrzeźwym.

4. Zadania

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.

1. Wspieranie i finansowanie działalności Punktu Konsultacyjno- Informacyjnym dla osób uzależnionych i ich rodzin w tym min:

- a) udzielanie wsparcia psychologicznego dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz z rodzin dotkniętych problemem uzależnień i przemocą w rodzinie,
- b) prowadzenie poradnictwa prawnego, pomoc w rozstrzyganiu trudności prawnych oraz administracyjnych osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej materialnej, a także pomoc w redagowaniu pism procesowych i pism urzędowych,
- c) działania wobec dla osób sięgających po substancje psychoaktywne, ich rodzin i bliskich,

2. Współpraca z Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej Poradnia Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia „Szansa” m.in. w zakresie:

- a) dofinansowania zajęć terapeutycznych dla młodzieży uzależnionej i zagrożonej uzależnieniem oraz jej rodziców, prowadzonych w ramach programu leczniczego (niefinansowanego przez Narodowy Fundusz Zdrowia),
- b) dofinansowania programów psychoedukacyjnych z zakresu profilaktyki uzależnienia od środków psychoaktywnych oraz programów psychoterapii uzależnienia od alkoholu,

c) wsparcie w realizacji programów terapii dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie.

3. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4. Finansowanie udziału członków MKRPA w szkoleniach i kursach profesjonalizujących funkcjonowanie Komisji.

5. Zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współzależnienia „Szansa” w Bartoszycach i innych instytucji skupiających osoby uzależnione od alkoholu.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Wspieranie realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych i zajęć socjoterapeutycznych w ramach profilaktyki wskazującej i selektywnej, w tym:

a) dofinansowanie bieżącej działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych, socjoterapeutycznym dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień i problemem przemocy w rodzinie,

b) pomoc w nauce i organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

2. Organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologiami społecznymi (z problemem alkoholowym) z programem profilaktyki uzależnień oraz elementami profilaktyki zdrowotnej.

3. Organizowanie warsztatów o charakterze profilaktycznym podczas ferii zimowych dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka /przede wszystkim wywodzących się z rodzin z problemem alkoholowym oraz z rodzin o trudniej sytuacji materialnej i życiowej/.

4. Dofinansowanie kompleksowych warsztatów profilaktycznych dla dzieci z zakresu

a) uwrażliwienie na problem występowania agresji wśród dzieci w wieku szkolnym,

b) przeciwdziałania uzależnieniom od środków psychoaktywnych.

5. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

a) wspieranie działań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, koordynującego pracę na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

b) współpraca MKRPA z policją, sądem rodzinnym, kuratorami, MOPS oraz placówkami służby zdrowia w zakresie diagnozowania przemocy w rodzinie oraz udzielania pomocy rodzinom w ramach procedury „Niebieskie Karty”,

c) realizacja i dofinansowanie programów profilaktycznych oraz zadań z zakresu

przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

d) współpraca z sądami w zakresie kierowania osób nadużywających alkoholu i stosujących przemoc w rodzinie na leczenie odwykowe oraz do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub terapeutycznych,

e) prowadzenie działalności informacyjnej dla mieszkańców Bartoszyca w zakresie możliwości uzyskania wsparcia dla osób i rodzin, w których występuje problem uzależnień oraz przemoc w rodzinie.

6. Inicjowanie działań zmierzających do podniesienia kwalifikacji osób pracujących na rzecz uzależnionych i ich rodzin oraz mających w swojej pracy kontakt z ofiarami i sprawcami przemocy.

7. Opracowanie i zakup materiałów informacyjnych- edukacja publiczna w postaci ulotek, broszur, poradników o tematyce zjawisk patologii społecznych i możliwości uzyskania pomocy.

8. Dofinansowanie porad, seminariów i konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem uzależnień oraz wypracowaniu wspólnej polityki wobec zjawiska przemocy w rodzinie.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej poprzez realizację w placówkach oświatowych szkolnych programów profilaktycznych i socjoterapeutycznych na poziomie profilaktyki uniwersalnej.

2. Wspieranie działań o charakterze edukacyjnym w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i udzielania pomocy dzieciom, które wykazują zachowania ryzykowne (sięgają po środki uzależniające, stosują agresję i przemoc).

3. Promowanie wśród dzieci, młodzieży i innych osób aktywnych form spędzania czasu wolnego poprzez realizację projektów i programów profilaktycznych w tym:

a) organizacja imprez sportowych i kulturalnych,

b) dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych promujących zasadę fair play,

4. Dofinansowanie obozów sportowych, wycieczek, półkolonii dla dzieci z grup ryzyka związanych z realizacją programów profilaktycznych.

5. Piknik rodzinny w ramach obchodów Bartoszyckich Dni Rodziny.

6. Współdziałanie z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz promocji i trzeźwości obyczajów, dofinansowanie imprez o charakterze kulturalnym, rozrywkowym połączonych z prelekcjami i dyskusjami o tematyce uzależnień i walki z nimi.

7. Udział w ogólnopolskich i regionalnych konkursach i kampaniach propagujących zdrowy styl życia, trzeźwość oraz życie bez przemocy, w tym „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.

8. Wspieranie edukacji publicznej poprzez:

a) dofinansowanie publikacji prasowych na temat zagrożeń wynikających z uzależnień, informacji o działaniach podejmowanych w mieście w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie,

b) przekazywanie placówkom oświatowym, organizacjom pozarządowym, parafiom, placówkom ochrony zdrowia i jednostkom pomocy społecznej informacji na temat dostępnej oferty pomocy w zakresie problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie,

c) zakup i dystrybucję materiałów edukacyjnych dotyczących problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie,

d) szkolenie sprzedawców w zakresie zasad sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

9. Aktualizacja Informatora Bartoszyckiego „Gdzie szukać pomocy”.

10. Organizacja Konferencji „Solidarnie przeciw przemocy wobec kobiet”- w ramach ogólnopolskiej Kampanii „Biała Wstążka”.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami pożytku publicznego realizującymi zadania o charakterze profilaktyki społecznej poprzez

a) ogłaszanie otwartego konkursu ofert dla organizacji pozarządowych w obszarze przeciwdziałania patologiom społecznym i profilaktyki uzależnień,

b) współpracę i wspieranie ruchów samopomocowych szczególnie AA, Al-anon, Al-ateen,

c) współpracę z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami oraz osobami fizycznymi działającymi na rzecz promowania abstynencji i trzeźwego stylu życia oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

d) wspieranie grup młodzieżowych liderów.

2. Współpraca z lokalnymi mediami zmierzająca do upowszechnienia informacji o problemach alkoholowych i instytucjach pomocowych oraz o roli społeczności lokalnych.
3. Dofinansowanie lub finansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych dla fizycznych podnoszących kwalifikacje w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą, osobami uzależnionymi i ich rodzinami.
4. Wspieranie działań profilaktycznych, interwencyjno-pomocowych oraz z zakresu readaptacji społecznej osób bezdomnych – uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami od substancji psychoaktywnych.

Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń.
2. Opiniowanie przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych- zgodność lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miasta, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
3. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
4. Składanie do organów policji wniosków o wszczęcie postępowania dowodowego.

Wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

1. Wspieranie działalności Klubu Integracji Społecznej.

IV. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bartoszycach.

1. Miejsce załatwiania spraw:

Siedzibą Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bartoszycach jest Urząd Miasta w Bartoszycach.

Obsługa administracyjna i koordynacja prac związanych z funkcjonowaniem Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należą do zakresu działania Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień, który pełni funkcję

z-cy Przewodniczącej Miejskiej Komisji RPA oraz funkcję Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

2. Zadania Komisji:

- 1) Inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
- 2) Pomoc rodzinom osób uzależnionych od alkoholu (informowanie o możliwościach pomocy prawno – administracyjnej, chorobie alkoholowej i sposobach jej leczenia).
- 3) Tworzenie lokalnej koalicji organizacji, instytucji, osób fizycznych na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.
- 4) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- 5) Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, wobec osób które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny.
- 6) Kierowanie osób nadużywających alkoholu na badania przez biegłych sądowych.
- 7) Rozpatrywanie oraz kierowanie do Sądu Rejonowego w Bartoszycach wniosków dotyczących zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu.
- 8) Opracowanie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.
- 8) Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miasta, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- 9) Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, w przypadku upoważnienia przez Burmistrza Miasta.
- 10) Podejmowanie czynności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wszczynanie procedury Niebieskiej Karty.
- 11) Udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych.

12) Podnoszenie kwalifikacji członków Komisji w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie poprzez uczestnictwo w szkoleniach, kursach, konferencjach, seminariach i warsztatach.

3. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1) Wynagrodzenie członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ustala się w wysokości 250 zł brutto

2) Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie za dodatkowe czynności takie jak:
- przeprowadzenie rozpoznania problemu alkoholowego w rodzinie sporządzonego na podstawie rozmowy z osobą zgłaszaną, zgłaszającą lub świadkiem celem uzupełnienia dokumentacji i ewentualnego skierowania wniosku do Sądu o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego 130 zł. brutto.

- reprezentowanie Komisji przed sądami w sprawach o zobowiązanie do leczenia odwykowego 50 zł. brutto.

- przeprowadzenie kontroli jednego punktu sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych członek 50 zł. brutto.

- dyżur członka Komisji w punkcie konsultacyjno- informacyjnym 50 zł brutto za godzinę.

5) Podstawą do wypłacenia wynagrodzenia, o którym mowa w pkt 1 jest udział członków MKRPA w posiedzeniu, potwierdzony podpisem na liście obecności, natomiast w pkt 2 podstawą do wypłaty wynagrodzenia jest zrealizowanie konkretnego zadania związanego z pracą w Komisji na podstawie umowy, protokołów z kontroli.

V. Postanowienia końcowe

Źródła i zasady finansowania programu.

Środki budżetu Miasta Bartoszyce pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na obrót alkoholem przeznaczone na realizację zadań własnych gminy, wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Na podstawie art. 18(2) ustawy o wychowaniu w trzeźwości dochody te nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Planowanie harmonogramu działań na dany rok budżetowy.

Burmistrz Miasta określa plan wydatków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017 według załącznika nr 1.

Monitoring i ewaluacja programu

Monitoring programu polegać będzie na systematycznym zbieraniu i analizowaniu przebiegu realizacji Miejskiego Programu w aspekcie finansowym, rzeczowym i czasowym w celu zapewnienia jego realizacji zgodnie z pierwotnymi założeniami. Formą monitoringu będzie w przypadku Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017 roczne sprawozdanie finansowe z wykonania zadań w terminie do 31 marca 2018 roku, które Radzie Miasta składa Burmistrz Miasta. Stały monitoring programu prowadzony jest przez Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień oraz Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bartoszycach.

Ewaluacja programu polegać będzie na zebraniu, analizie i interpretacji działań podjętych w ramach programu w celu określenia stopnia, w jakim zostały osiągnięte cele Miejskiego Programu.

Realizatorzy

- Jednostką wskazaną do realizacji Miejskiego Programu jest przez Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień oraz Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bartoszycach.
- Instytucje, służby, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe, osoby prawne i nie posiadające osobowości prawnej, osoby fizyczne, które realizują zadania wynikające z Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Opracowanie: Katarzyna Siry, Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień.

Preliminarz wydatków na realizację zadań w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 rok

Planowane przychody z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych 490 .000 PLN

Wydatki w dziale 851 – ochrona zdrowia, rozdziale 85154 – przeciwdziałania alkoholizmowi- 468.000 zł.

Lp	Zadania do realizacji	Sposób realizacji	Kwota
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.	1. Wspieranie i finansowanie działalności Punktu Konsultacyjno- Informacyjnym dla osób uzależnionych i ich rodzin. 2. Współpraca z Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej Poradnia Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia „Szansa”. 3. Zadania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. 4. Finansowanie udziału członków MKRPA w szkoleniach i kursach profesjonalizujących funkcjonowanie Komisji. 5. Zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia „Szansa” w Bartoszycach i innych instytucji skupiających osoby uzależnione od alkoholu.	40.000 zł. 8.000 zł. 60.000 zł. 2.000 zł. 500 zł.
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony	1. Wspieranie realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych i zajęć socjoterapeutycznych w ramach profilaktyki wskazującej i selektywnej, w tym: a) dofinansowanie bieżącej działalności świetlic opiekuńczo- wychowawczych, socjoterapeutycznym dla dzieci z rodzin z problemem uzależnień i problemem przemocy w rodzinie b) pomoc w nauce i organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych. 2. Organizowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologiami społecznymi (z problemem alkoholowym) z programem profilaktyki uzależnień oraz elementami profilaktyki zdrowotnej. 3. Organizowanie warsztatów o charakterze profilaktycznym podczas ferii zimowych dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka /przede wszystkim wywodzących się z rodzin z problemem alkoholowym oraz z rodzin o trudniej sytuacji materialnej i życiowej/.	130.000 zł. 50.000 zł. 8.000 zł.

	przed przemocą w rodzinie.	<p>4. Dofinansowanie kompleksowych warsztatów profilaktycznych dla dzieci z zakresu</p> <p>a) uwrażliwienie na problem występowania agresji wśród dzieci w wieku szkolny</p> <p>b) przeciwdziałania uzależnieniom od środków psychoaktywnych .</p> <p>5. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.</p> <p>6. Inicjowanie działań zmierzających do podniesienia kwalifikacji osób pracujących na rzecz uzależnionych i ich rodzin oraz mających w swojej pracy kontakt z ofiarami i sprawcami przemocy.</p> <p>7. Opracowanie i zakup materiałów informacyjnych- edukacja publiczna w postaci ulotek, broszur, poradników o tematyce zjawisk patologii społecznych i możliwości uzyskania pomocy.</p> <p>8. Dofinansowanie porad, seminariów i konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem uzależnień oraz wypracowaniu wspólnej polityki wobec zjawiska przemocy w rodzinie.</p>	<p>4.500 zł.</p> <p>10.000 zł.</p>
3.	<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.</p>	<p>1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej poprzez realizację w placówkach oświatowych szkolnych programów profilaktycznych i socjoterapeutycznych na poziomie profilaktyki uniwersalnej.</p> <p>2. Wspieranie działań o charakterze edukacyjnym w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i udzielania pomocy dzieciom, które wykazują zachowania ryzykowne (sięgają po środki uzależniające, stosują agresję i przemoc).</p> <p>3. Promowanie wśród dzieci, młodzieży i innych osób aktywnych form spędzania czasu wolnego poprzez realizację projektów i programów profilaktycznych w tym:</p> <p>a) organizacja imprez sportowych i kulturalnych,</p> <p>b) dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych promujących zasadę fair play.</p> <p>4. Dofinansowanie obozów sportowych, wycieczek, półkolonii dla dzieci z grup ryzyka związanych z realizacją programów profilaktycznych.</p> <p>5. Piknik rodzinny w ramach obchodów Bartoszyckich Dni Rodziny.</p> <p>6. Współdziałanie z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz promocji i trzeźwości obyczajów, dofinansowanie imprez o charakterze kulturalnym, rozrywkowym połączonych z prelekcjami i dyskusjami o tematyce uzależnień i walki z nimi.</p> <p>7. Udział w ogólnopolskich i regionalnych konkursach i kampaniach propagujących zdrowy styl życia, trzeźwość oraz życie bez przemocy, w tym „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.</p> <p>8. Wspieranie edukacji publicznej</p> <p>9. Aktualizacja Informatora Bartoszyckiego „Gdzie szukać pomocy”.</p> <p>10. Organizacja Konferencji „Solidarnie przeciw przemocy wobec kobiet”- w ramach ogólnoswiatowej Kampanii „Biała Wstążka”.</p>	<p>4.000 zł.</p> <p>3.000 zł.</p> <p>55.000 zł.</p> <p>20.000 zł.</p> <p>18.000zł.</p> <p>15.000 zł.</p> <p>3.000 zł.</p> <p>8.000 zł.</p> <p>6.000 zł.</p>
4.		1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami pożytku publicznego	

	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	<p>realizującymi zadania o charakterze profilaktyki społecznej</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Współpraca z lokalnymi mediami zmierzająca do upowszechnienia informacji o problemach alkoholowych i instytucjach pomocowych oraz o roli społeczności lokalnych. 3. Dofinansowanie lub finansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych dla fizycznych podnoszących kwalifikacje w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą, osobami uzależnionymi i ich rodzinami. 4. Wspieranie działań profilaktycznych, interwencyjno-pomocowych oraz z zakresu readaptacji społecznej osób bezdomnych – uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami od substancji psychoaktywnych. 	
5.	Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13 ¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń. 2. Opiniowanie przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych- zgodność lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miasta, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. 3. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego. 4. Składanie do organów policji wniosków o wszczęcie postępowania dowodowego. 	
6.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.	1. Wspieranie działalności Klubu Integracji Społecznej.	23.000 zł.

Problem alkoholu wśród młodzieży

Ankieta jest anonimowa. Zaznacz tylko wybraną przez siebie odpowiedź kółkiem. Na niektóre pytania możesz dać więcej niż jedną odpowiedź.

1. Klasa

2. Płeć

- a) kobieta b) mężczyzna

3. Czy kiedykolwiek piłeś/aś alkohol? Jeśli „nie” przejdź do pytania 11.

- a) tak b) nie

4. Gdzie najczęściej piłeś/aś alkohol?

- a) w domu b) u znajomych c) na terenie szkole d) na imprezie e) w parku/na podwórku
f) w barze g) inne

5. Jak często pijesz alkohol?

- a) codziennie b) kilka razy w tygodniu c) raz w tygodniu d) tylko w weekendy
e) raz w miesiącu f) nie wiem

6. W jaki sposób najczęściej zdobywasz alkohol?

- a) sam/sama kupuję go w sklepie b) kupuje mi go starszy kolega c) podkradam rodzicom
d) częstują mnie koledzy e) inne

7. Czy Twoi rodzice wiedzą, że pijesz alkohol?

- a) tak i zaakceptowali to b) tak i nie akceptują tego c) nie wiedzą o tym

8. Jeżeli kupowałeś lub usiłowałeś kupić w sklepie lub kawiarni jakiś alkohol, to czy spotkałeś/aś się z odmową jego sprzedaży?

- a) tak, zwykle spotykam się z odmową b) tak, czasem spotykam się z odmową
c) w zasadzie nie mam problemów z nabyciem alkoholu

9. Jaki rodzaj alkoholu najczęściej spożywasz ?

- a) wódka b) wino c) piwo d) drinki

10. Czy uważasz, że alkohol stanowi poważny problem wśród młodzieży?

- a) tak b) nie c) nie zastanawiałem/am się nad tym

11. Czy Twoi najbliżsi znajomi piją alkohol?

- a) tak b) nie c) nie wiem

12. Czy wiesz z jakich najczęściej powodów młodzież sięga po alkohol?

.....
13. Czy Twój rodzice rozmawiali z Tobą kiedykolwiek na temat zagrożeń związanych z uzależnieniem?

- a) tak, dość często b) tak, ale rzadko c) nie

14. Czy uczestniczyłeś/aś w jakichś zajęciach poświęconych problemom uzależnień np. od alkoholu, narkotyków itp.?

- a) nie b) tak- poza szkołą c) tak- na terenie szkoły

15. Wymień znane Ci skutki spożywania alkoholu przez młodzież?

.....

16. Wymień znane Ci choroby, które są następstwem nadużywania alkoholu?

.....

17. „Alkohol w piwie jest inny i mniej groźny niż w wódce „- prawda czy fałsz? Uzasadnij swoją odpowiedź.

.....

18. Jakie wg Ciebie działania powinny podjąć instytucje państwowe, aby chronić młodzież przed spożywaniem alkoholu?

.....

.....